

ligt Arbejdets Omfang og de Udgifter, man forventede i Tilknytning dertil, men ikke de Udgifter, som ifølge Regnskabet virkelig var afholdt, der blev afgørende for denne Fordeling. Hele Spørgsmaalet vedkom for saa vidt ikke Statskassen, som det samlede Tilskud i Forvejen var fikseret paa Finansloven og ikke kunde overskrides. Den Forening, der ved Aarets Begyndelse modtog en Del af Statens Tilskud igennem Fællesforeningen, havde selvfølgelig en moralsk Forpligtelse til at gennemføre de Arbejder, som er anført i Andragendet til Fællesforeningen; men om de blev udført udelukkende ved lønnet Medhjælp eller delvis ved gratis Arbejde fra Medlemmernes Side, var et rent indre Anliggende, som ikke vedkom andre, i hvert Tilfælde ikke Statskassen.

Denne Ordning bevaredes indtil 1909. Fra de landøkonomiske Foreningers Side fremkom der gentagne Henvendelser til Lovgivningsmagten gaaende ud paa, at den faste Bevilling var alt for ringe i Forhold til Arbejdets Omfang — det maa erindres, at Planteavlsarbejdet i disse Aar gennemgik en meget stærk Udvikling —, sædvanlig kunde Statstilskuddet kun dække en Fjerdedel eller højst en Trediedel af Foreningens Udgifter. Lovgivningsmagten gik da i rigtig Erkendelse af dette Arbejdes store Betydning over til paa Finansloven for 1909—10 at opføre Bevillingen, der da var steget til 100 000 Kr., som kalkulatorisk, saaledes at Staten i Fremtiden tilskød et lige saa stort Beløb, som Foreningen anvendte af egne Midler. Fra 1909 ændredes Forholdet altsaa paa gennemgribende Maade: medens tidligere et fikseret Beløb fordeltes til Foreningerne ved Aarets Begyndelse, skete Udbetalingen nu paa Grundlag af indsendte Kvartalsregnskaber og altid saaledes, at Staten betalte Halvdelen af Regnskabernes samlede Udgift. Det viste sig herved, at der i disse Regnskaber blev fulgt forskellige Fremgangsmaader, og idet Regnskaberne nu havde faaet en reel Betydning for Statskassen, hvad de ikke havde haft før, blev der, efter at visse Uregelmæssigheder i de sjællandske og fynske Husmandsforeninger havde været omtalt i Folketinget i 1910—11, udarbejdet bestemte detaillerede og ensartede Regler for Statstilskuddets Beregning og Anvendelse.

Disse Regler, der blev trykt og udsendt fra Ministeriet den 6. Juli 1911, fastslaar, at kun Foreningernes kontante Udgifter kan medtages ved Beregningen af Statstilskuddet. Paa Øerne er disse Regler,

saa vidt det kan ses, overholdt, muligvis fordi Forholdene i de sjællandske og fynske Husmandsforeninger, som før nævnt, allerede i 1910 var Genstand for offentlig Omtale. I Jylland har adskillige Foreninger, sikkert i de fleste Tilfælde i god Tro, fortsat tidligere Praksis, ansat Gratisydelse til Værdi og vedlagt Kvitteringer for saadanne Ydelse. Det er klart, at den Fremgangsmaade er i Strid med Reglerne, men den har utvivlsomt sin Oprindelse helt tilbage i den Tid, da Regnskabernes Affattelse var uden Indflydelse paa Statens samlede Tilskud.

Anderledes — og efter min Opfattelse mere graverende — stiller Forholdet sig derimod, hvor enkelte Personer ved at afgive Kvittering for ikke modtagne Beløb har skaffet sig en personlig Fordel. Af saadanne Tilfælde foreligger der heldigvis kun ganske enkelte, nogenlunde ligelig fordelte paa Landboforeninger og Husmandsforeninger. Jeg mener ikke, det er rigtigt, at jeg ved denne Lejlighed kommer nærmere ind paa disse enkelte Tilfælde. Jeg vil anse det for rigtigt i saa Henseende at afvente Kommissionens endelige Indberetning, som forhaabentlig kan foreligge i Løbet af forholdsvis kort Tid. Men jeg ønsker sluttelig vedrørende hele denne Sag endnu at nævne, at naar man saa stærkt har angrebet Reglerne og krævet Ændringer deri, beror det efter min Opfattelse paa en Misforstaaelse. Reglerne er klare nok, og selv om vi ikke foretager Ændringer i dem, føler jeg mig overbevist om, at Reglerne, efter at denne Undersøgelse er foretaget, og efter den Omtale, Sagen har haft i Bladene Landet over, saa at alle nu har Opmærksomheden henvendt derpaa, i Fremtiden vil blive fulgt uden nogen som helst Overtrædelse. Om der alligevel skulde være Anledning til at foretage visse Ændringer i de gældende Tilskudsregler, skal jeg paa dette Tidspunkt ikke udtale mig; det er muligt, Kommissionen i sin Beretning vil stille Forslag i saa Henseende, Forslag, der saa nærmere kan overvejes.

Jeg skal dernæst fremsætte nogle Bemærkninger vedrørende Jordlovene. Forskellige ærede Medlemmer, navnlig det ærede Medlem A. C. Mortensen og det ærede Medlem Hr. Olufson, har kritiseret de Bestemmelser, der vedrørende Forholdet mellem Laanebeløb og Tilskud er truffet af Landbrugsministeriet i Forbindelse med begge Tings Finansudvalg, hvor for øvrigt alle Partier har givet deres Tilslutning til de Ordninger, der er truffet for de forskellige Aar. Det ærede Medlem Hr. Olufson har meget rigtigt gjort opmærksom